

30/09

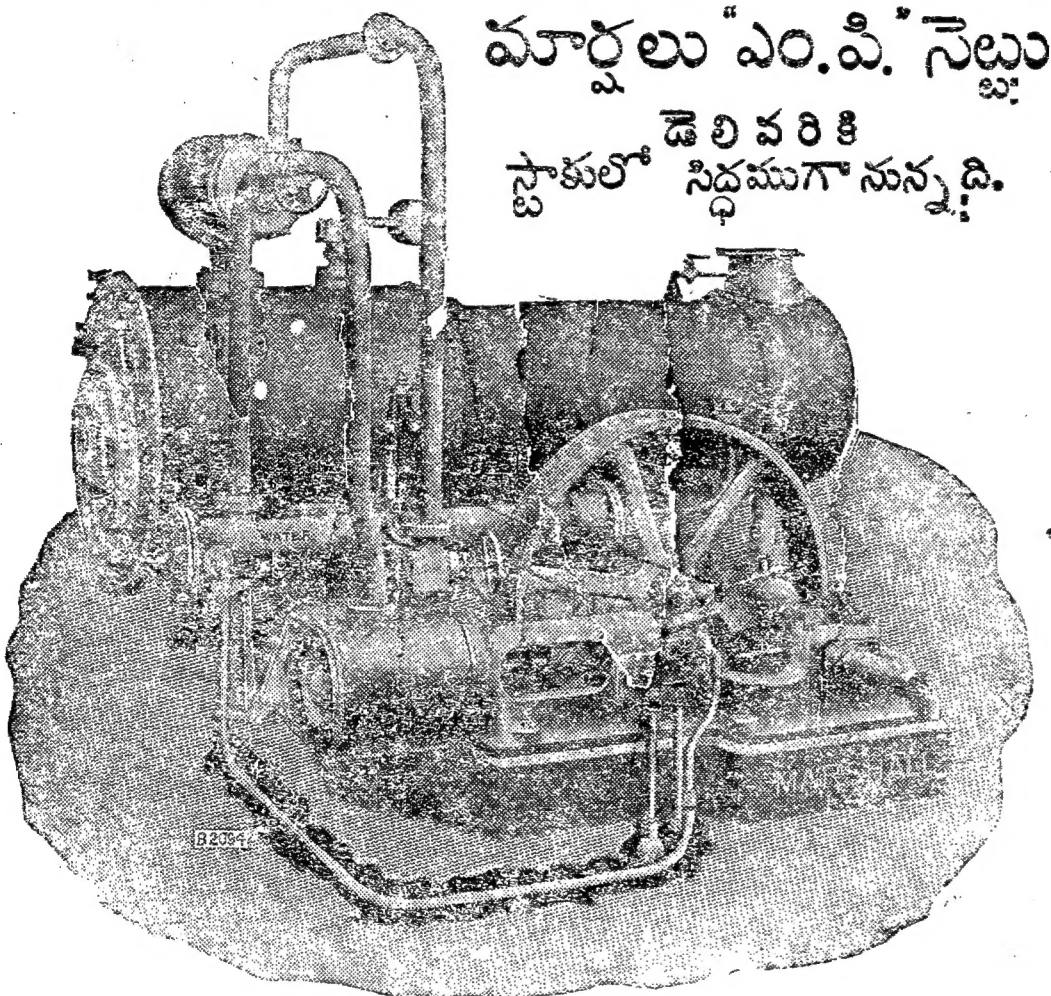
ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. కి. }
సంపుటము. ౮ }

చెన్నపట్టణము 1921 వ సం॥ జూలై II తేది శనివారము
దుర్మతి నామ సంవత్సర శ్రేష్ఠ మాస శుద్ధ పక్షి ౬.

No. 59.

సంచిక. ౫౬.

మార్వలు "ఎం.పి." నెట్టు
డెలివరికి
స్టాకులో సిద్ధముగా నున్నది.

అమృతాంజనము

తలనొప్పిలకు ప్రసిద్ధి పట్టినది.
శిశువ పిచ్చిమైక నొప్పులకు కూడ
మా అమృతాంజనమును వాడ
వలెనని మాత్రమున నడుచునగు.
మలక ౧౦-10-0 అరాయి.

మోహిని తైలము

సీసా 1-8 0-12-0.

తామర తైలము

కబ్బి 1-8 0-8-0

పండ్ల పొడి

కబ్బి 1-8 0-2-0

అమృతాంజనం పిచ్చి,

పాంకాయ - మలకాడు

బాయిలర్లు, ఎంజిను, సూపర్ హీటరు, స్టీం, వాటర్ వై పంగు
మొదలగువాటిలో పయిన ఉండునది మార్వలు "ఎం. పి." మార్తి నెట్టు
యొక్క వివరణము ధరలకు ఇతర వివరములకు ఈ దిగువ చిరునా
మాకు దరఖాస్తు లంపుకొనవలెను. 1808

మార్వలు సన్యు ట్రి కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

కాన్ పస్: బెజవాడ, తంజావూరు.

నెం. 9, సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.

ఆలంకరిగ్రహ మాతలు

ఇవి లోక ప్రసిద్ధముగాన మిగుల ఏ తిథియైన జాత్యు
కల్ల గాని అట్లనే మిగుల ఎల్లప్పుడు అర్చింప నడుచుచుండు
శ్రద్ధ గలిగినవో ముత్రము సేవించుట మంచిని గాను అధిక ప్ర
భావిత లేక వర్షించుట అవశ్యము లేదు. గాన తెలిపించితి
మిగిలి.

తే త న మే

మా యొక్క మండల జాబితాలకు వ్యాపక మవలెను.

వైద్యకాస్త్ర మణికంకర్ గోవిందజీ,

తంజావూరు యాదావళియము, 26, క్రాడ్య, మదరాసు.

ఓటో మోహిని

2833

మిగత కలెండరులకు వత్తిడికి వారి చాలా బడలికయందు నడుచుచున్న వైకల పెద్దెందు నిందులు
కనుకను లో నైదు ఈ ఆర్థికను యువయోగింపిన మంచి రోజువులను వాడవలె యిచ్చి మనకు
అనందమును నుభవమును కాలి నచ్చును.

రోబినియా తైలము

కనకాలయలో ఉపయోగించుచు వత్తిడి చేయుటకు చురుకైన పొందర్లను యిచ్చును.
అనేక శ్రమి ఉపయోగించుచున్నది. ప్రకంచమున ఈ రెండును శ్రతి కలుంబుచున్న అవశ్యకము.
ఎల్లవోట్లకు విశ్రయించవలెను.

ఓటోమోహిని ధం బుడ్డి 1-8 రూ 2, 1, 0-12-0, 0-8-0

రోబినియా తైలము ధర బుడ్డి 1-8 రూ 1-0-0

Shyam & Co, 9, Bander st, Madras. ప్రియాం కంపెని, 6 బందరుపేటి, మదరాసు.

దుర్బత నామ సంర జ్యేష్ఠ శు॥౬, శనివారము

వడివడివడుకు (గీతిక)

వేంకటాచార్యులు.

ఓచిన్నిరాటమా! ఓయ్యారిరాటమా! ఓవైనరాటమా!

వడివడి వడుకు.

1 మమ్ముగన్నాల్లి మాతల్లిదేశంపు మర్యాదనిలువంగ వు కడుపునిండాకూడు కలుగనివారికి కామధేనువవీర ము నిదురపోయెడువారి మేల్కొల్పిపురికొల్లునవశక్తివగుదీవు ము కానిసభావాన పడియున్నవారికి స్వాతంత్ర్యమిడుదీవు ము ఓచిన్నిరాటమా!

2 సీమాలపొవలై నేడుమానంపదలు నిలిచియున్నవినుమ్ము ము సీమాత్మరళివై నేడుమాగతికలు నృత్యమాడెడునుమ్ము ము సీచక్రియతివై నేడుమాయాశయం బాసలూనెడునుమ్ము ము సీవతాకప్రభ నేడు మావృదయంబు బొంగుచున్నదినుమ్ము ము ఓచిన్నిరాటమా!

3 అమ్మలూ అక్కలూ అన్నలూదమ్మలూ అందలూదిప్పేరు ము బీదలూసాదలూ పెద్దలూ పిన్నలూ విడువక దిప్పేరు ము రాత్రులూ సవళులూ పనులున్నపనులైన పట్టునాదిప్పేరు ము రాజాధిరాజులూ సామన్యజనులూ ఒడలొందిదిప్పేరు ము ఓచిన్నిరాటమా!

4 మోడమామలు చిగుర్వొసెడు పోలిక నీబట్టికట్టేరు ము అకాశపీఠిని అగడపలట్టులూ నీయేట దీసేరు ము బాబిలికిరణంపు చంపాన సాగెడు నీదార మెంతెరు ము మాపాలికిరెండమాంబుంటిమహాత్మీ! మాతొంటిభాగ్యమృతమృ ము ఓచిన్నిరాటమా!

5 పుట్టింటిపడుచు తా మగనివై కల కూర్చి నీవైనికాపెడిన్ ము అత్తింటికొడలు అన్ని పనలూదిద్ది అలరవో నిను కేరు ము బిడ్డలుగలతల్లి వేడ్కచెడుపురువె వేగ నిను దిప్పెడిన్ ము జన్మని నాధుతో నల్లపమాడుచునె అట్టై నిను దీసెడిక్ ము ఓచిన్నిరాటమా!

6 పాతకాలాశ్రమ పాయంగ బాలంబు నిన్ను దాభజియించు ము వృద్ధుడొక్కడునిన్ను తనపూర్వసంస్కృతిని వింతమైకేపట్టు ము దేశభక్తులునిన్ను వాసిమైగొనియాడి తలదాల్చుచున్నార ము ఓమనోహరచరక! ఓఅమృతపురుతా! ఓవైవరమంత్రమా ము ఓచిన్నిరాటమా!

7 శృంగారరసములూ కలువెల్పిన కయిత నిను జూచి మోహించు ము సుప్తిసంభావనా నిష్ఠాధారయోగి నిన్నెంచి మన్నించు ము ఖడ్గమూనినవీర కర్మకుండల్లుడే నినుకేరి శాంతించు ము ధర్మసంస్థాపనా తత్పరం దీవె నిన్ను తలపోతి వెలయించు ము ఓచిన్నిరాటమా! ఓయ్యారిరాటమా! ఓవైనరాటమా ము

గ్రంథస్వీకారము.

రోజునారా:—ఇది చక్కతాత్మక మైన ఆరంభముల కాటకము. గ్రంథకర్త వామనపు తాత్పర్యానికి కవిగాడ కల 0-12-0 అ. కలయినాడు గ్రంథకర్తగానికి విశాఖరట్ట నమనక బ్రాహ్మణుడను.

అచలాయతనం:—ఇది చివరికావ్య భాగము గానిచే బ్రాహ్మణిత్వ వంగభాషగ్రంథమునందే శ్రీ శలూని చంద్రేశ్వరము గానిచే గ్రామ్యభాషలో అంబుడింపబడిన కాటకము. కల 0-12-0 అ. కలయినాడు శలూని ప్రచార కాలమును. తింపాడ తిలప్రాంత పోస్టు కృష్ణాబిల్లా అని బ్రాహ్మణుడను.

ఆంధ్రవిద్యాభివర్ధని:—ఈ పేరుతో గుంటూరు జిల్లా పెదనంకిపాడు పోస్టు ఇక్కడ గ్రామమునందు ప్రచురింపబడిన గ్రంథమునకు. ఈ గ్రంథము గ్రంథమునందలి మాతావృత్తావళి నులంకరించితి. ప్రస్తుతము భేటికాళతో ప్రచురింపబడుచున్న గ్రంథ ఇదియొక్కటియే నీతిసంపాదకులు రత్నాకరము వెంకటప్పయ్యగారు. ప్రస్తుత గ్రంథకర్తయ్యో: నైతికాదిశాస్త్రములకు గుఱియైన తిప్పిచ్చి వ్యాసములతో ఈసంకలన చదువుటకు కడ నీతియుగ నొప్పునగుచున్నది.

మహాయ నిరాకరణోద్యమతత్త్వము:—నెల్లూరు శంకపేట వాస్తవ్యులగు శ్రీమూల రంగారాధ్య సకన్యతిగా రీతిని పాత్రమునకునించినదియతో మాజులంపితి. ఈ గ్రంథము ప్రశస్తితరయాశ్రయ నిరాకరణనిధాంతములకు, దేశభక్తి తులము జన్మించుచున్నది జనసామాన్యమునకు నులభపాఠ్యముగ బోధపడునట్లు బ్రాహ్మణుడని. గ్రంథకర్తగారు 'వ్యాస వాద' శృతిని వివర్ధించి శ్వరాభ్యుపాదావకై దృఢమున నులు నులువుచున్నట్లు యుద్ధాధికము నందుగలను. గ్రంథము లొక్కక్కటియు ౬ అక్షరములకు గ్రంథకర్తగారి శిష్టగాని, బెటాదాలోని శ్రీమూల వాడు మధుమాదనరావు గారి శిష్టము దొరకగలవు.

స్వరాజ్యమంత్రము-వంజాబు చిత్రవధలు:—గ్రంథకర్త యనయంద కృష్ణరావుగారు. కల ౬ అక్షరము. ఇది తిప్పి వర్ణముల పుస్తకము. గ్రంథకర్తకు శేఖరు గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యకర్త, తెనాలి పోస్టు అని బ్రాయ నతను.

స్వరాజ్యము:—ఇది స్వరాజ్యగ్రంథముల మొదటి కరగ్రంథము. గ్రంథకర్త కల్యాణ శంకరుగోపాలరావుగారు పితామహుడు. కల 50 ప్రముల కల 2-0-0; ఇది ప్రతి ౫0-1-0. ౪వవకు నులభ్యుత్తి.

స్వదేశీగీతము:—హిందీ, తెలుగు అరబ్బీలులో శ్వదేశీగీతములు నుండింపబడినది. మొత్తము 9 గీతములగుంపు. భారతమూర్త ఛాయాపటమున్నది. కల రెండవకు. కలయు గారు హిందీ సాహిత్య కర్మకర్త ప్రచార కార్యాలయము మైలాపూరు జుదరాను అని బ్రాయనతను.

భీష్మచరిత్ర—ఈకవ్యగ్రంథము చెన్నపురిశంకరి యొక్కసాహితీ గ్రంథములకావ్యే బ్రయోగించబడినది. గ్రంథకర్త యొక్కకట్టులకు రామానుజయ్యగారు. పూర్వము కున కేవలము మిగుల సన్నకరముల దుండిన వేదవిషయము లొక విధము. మహాపుష్కల యాష్టాష్టమకావ్య కొంత తెలిసి కొనబయలు నట, మహాభారత రామానుజాది దేశచారిత్రిక గ్రంథములందు గీర్తింపబడిన మహాపుష్కలము చక్రములను జడవుట యవశ్యకము. అట్టి మహాపుష్కలములలో సత్వద్భుత గుణకర్తవలన గీర్తనయుం దైన భీష్ముని చరిత్రను నీటు గుంట్ల పేట తెలుగునకు నివృత్తి పాతకాలాదిధుం కనుమాన ముగా కవ్యరచనలో రచింపబడినది. ఇందుకథ ము: గ్రంథమును మహాభారతమున కనుసరిచేసి మై శంకరులకు రచన నులు బ్రాహ్మణ మహాభారతము నై యొప్పుచున్నది. భారత తెలిసి బాధలతో అది చూపుటకై యందందు భారతపద్య రత్నముల పొందుకలుపుచుది యొప్పుది.

నందవంశము

రాచకొండ అన్నయ్యకావ్యిగారు.

మగధదేశముకు ప్రవృత్తముడగు బాలక మొనర్చినకా రము. శివునాగ సంకల్పము. శివవంశములలోని కవియరకాబు "మహావంశ" యనునాతనికి కూర్చినదివలన "మహావంశ" నామకమునకు చుదము వెలసింది. ఆతనికి నందవంశమును నువ్వనిద్యము. ఆకావ్యమున కాతని వంశము నందవంశమున ప్రఖ్యాతియొక్కను.

కావ్యం, భాగవతం, విష్ణు, మాతృశ్రురాణములవలన, మహావంశమును విగ్రహము మొనర్చి భరత కుండమునకేకవృత్తా ధివ్యముగ బాలక మొనర్చి యుండినది ఘోషించుచున్నది. మహావంశముని పరిపాలన మివలది యొందినది కర్మములు అది మిడిగతిగియుండినది. ఈకవయ నుమాల్పాది పుస్తకం నెన ముందర బడియుండినది. ఈ యెనము: ప్రభుత్వం లొకరి తెలుడి వొకరినిచ్చియుగ నూడవర్తనము: మగధరాజ్యము బాలించి యుండిరి అంతరము చాణక్యుడు నందవంశమును వాకో:మొనర్చి మార్గము: (దక్ష ప్రభు మగధరాజ్యకర్త) ప్రకారం గానించె.

నందుల రాజధాని పొటలిపుత్రము. ఇయ్యది శ్రుమృతర మునియు: గుణముతర మునియు: నూడే వర్తనావర్తనయ్యెను. ఇయ్యది గంగానర్మర (శోణ) నదుల సంకమస్థానముందు ఆర్యుని క చుట్టూ కగరమునకు నూ:చుమైశ్వర్యము: నూ:కొప్పియుం డెడిది. ఘోషియును అతల వైవాహికము: (శి)వ్రుత్తము: అయినవకేతాబ్ధి ప్రారంభము: హిందూదేశము: వెల్లయెడల: అధిభము: మొనర్చియుండినది. అతడు తన తండ్రి పుత్రు: శోమందు పొటలిపుత్రము:నూ:దే వర్తనయియుండినది. అతల దానమయము: బాలలిపుత్ర మున్ను:కన్యాయం: దుండి యుండినట్లు బ్రాహ్మణులకు: గాని యుండినది. గాని యొడవకేతాబ్ధియధ్య మున హిందూదేశము: కలిదొడివకే: వైవాహికము: చూ:నాత్నాం: అత నా:చు, ఈవలయు: బాటలి పుత్రము: శ్రీశంకరగణము: బ్రాహ్మణు: ఈకగరరాజ్యము: కుడు శివునాగ సంకల్పము: "శివయోగ్యము: ఈకగరము: వాయుపురాణము: "శివయో: యుండినది, మహావంశము: "శివసీ" యుండినది, భాగవతము: "శివయో: యుండినది, విష్ణుపురాణము: "శివయోగ్యము: అయ్య బ్రాహ్మణు: యుండినది. పొటలిపుత్రుని రాజ్యము: నూ:కొప్పి కథానరకాగర ము, "పుత్ర"క: అయ్య రాజు: నిసభార్యపొటలికేరి (మహావంశ వర్ణనపుత్ర) (పూర్వసంకల్పము: యునిగరము: నిర్మించెనదియు: ఆకావ్యము: నీనగరము: పొటలిపుత్ర) కును నూ: ముందెనది బోధించుచున్నది.

నందవంశ వాకో:నూ:కొప్పి కథానరకాగర మునిభము గ వాకో:నుచున్నది:—

"గుణగణింపకొరకు వ్యాధి యుండవలయునని బోధింపక ర్తము: ద్రిక లావణ్యక మైనందుక, నాయు:పుత్రు: కరక: (కావ్యా యునికు: అది శోకాకావ్యము:)నహితులైన: దుని యు: దింపబడినది వై పొటలిపుత్ర కుడుదెంచి. ఆవలయు: నందు: దయోగ్య యుండున్న కావ్య: తెలి:వ:వ:పునరుదయ, భావము: మిత్రి:లు అయ్యో:భాగ్య: నగరము: శేగిరి. వాని వార: తెలు:న: త: దు నందునికి: వర్తనయొక్కను. అంతయు: నిర్ద్రు:త: తనయొ: బల ము: నందు: మృతి:కేరి:ము: బ్రవే:యింపబడు: , ము:నకు: కావ్య:ద: శేగి గుండ:పొటలి వై వొ:ద:యొక్క:ము:కల: యా తిం:ప:బడినది, ఇంద్రు:త: వ: వాకో:కేరి:ము: నీ: తనకేరి:ము:న: కొ:య:న:న:ద:క: వ్యాధి: యొ:గ: కేరి:ము:న: రక్షిం:య:ము:ను: బ్ర:ము: నామ:భ్య: వి:క్ర:ము: ద:వ:లో: దా:మే:ర్చ:య:కొ:గి.

"ఈకథము: గా:మ:పుష్క: మిత్రి:లు: వాగ్య:కర్త:ము: మే:గర:యొ:గి: త:లొ:గ:నొ:క్క:వై:తి. ఇంద్రు:త: నందు: నొ:గ: కేరి:ము:న: బ్రవే:య:యె:క. నందు: ము:ని: భృ:త: ద: యొక్క:ము: దేశ:ము:న: వా:సం:క:గ:ము:న: నొ:లా:ద: కొ:ప్పి: ను. ఇంద్రు:త:యొ: (బలము: నందు: ము:ని: భృ:త: ద:యొక్క:ము: కల:ము: త:దా:ని: నందు:న: యొ:గా:నందు:న: గా:మ: ము:న:ది యొ:క. అర:ద:యొ:గా:మ:ము:న:ద: శేగి, యొ:గ:ము:న:ది, నూ: ద:పొ:ద: పు:ము: ద:యొక్క:ము: యొ:గిం:ప:ది. యొ:గా:నందు: ను: కర:కు:ది: కల:యొ: ద:యొక్క: మొ:గ:ము:న:ద: కన:ము:గి: కే:క:లా:వ:న కా:బ్ధ:ని:ది:యొ:క."

“ అనంతర మొకాదోక వివరమున మొనాదించుచు
 చూచి కొమరు పీఠస్థానమునకు వెళ్ళిపోయి కరణ్యమున కేగెను.
 అతడును వేలతడువలెనని నిజపరిచారమునకు దూరగుటచే,
 మొంటిపై మొక భుజిపాదస్థానములోఁ బొరలపడియును.
 అంతరస్థానమున గ్రుచ్చుకొనకరణ్యము. అంతట నాద్యుడు బల్లి
 మాంబుకఁ గ్రుంతులిపియెను. చీకటులు మెండు కొనియెను.
 పీఠస్థానమునకు తానువెంటిరమ్మనూను గుర్తిన నకటచేయి
 యాచారి సంతేగడవుట కిట్లుకానిది, అందలి మొక పృథ్వి
 ను గాఢపొంచెను. అంతియగుచు వృక్షమును నొక భల్లూకము
 నెంచుచు నది పరచి, యాశ్రయముగఁ జేకొనియెను. పీఠస్థాన
 గుత్తుడు పృథ్వీహరి మొనర్చి చూడవలెనె, తత్కాలము
 కర్మమున నొక భల్లూకమును, తత్కాలమున నొక సింహమును
 దృష్టించుటయొక్కది. అంతట భుజివలెనున్నదొక్కము భల్లూ
 క మారాననమొదలుపెట్టి దైర్ఘ్యముగఁబడి అభయమును మొనరు
 నది. అనంతర మారాజువలెచూడఁడు నిజులెవరయ్యెను. భల్లూక
 ముకలక్షణమునానకఁ గడంగెను. అంతట పృథ్విమాంబున వేసి
 యున్న సింహమును భల్లూకమున జేసి “అంతఃక్రిందిక గూఁడ
 గ్రామమును. నేనికది భక్షింపఁచయెదను. నీవెనర్పణ మొనఁ
 గూడు” ననిననుక, నందుల భాభల్లూకము “వేసి మిగ్రహుత
 మొనరించుకొని”ని బదులొసంగెను. అనంతర మెక్కింపఁబడెను

చాణక్యని వందనంకోర్కూలననమనము, యోగాని
నిశ్చయ ప్రకారం నికంధుని హృదయ జేతమును జయించునను
నొకటి తులనములో బిడిన నమము అని మరి కొందరి
నెఱుంగు. ఈనమయమున యోగానందుని యెనిమిదవ శ్లోకమును
అరథస్వదు ముగధవాజ్యసింహాననమున రాజియించెను.
చాణక్యి చాణక్యని సుహృదిని నతనంబులు, యోగానం
కుడు బాతుని యెఱుంగు ముక్తులు వాని, వందనం (మహా
ద్వి) వానిని యెనమమును శ్లోకముని గావించెను.

అమ్మ రాంజనంబిమ్మ, కందుకూరి వేణుకవీరి, పుడూరి రామ

మీరు నవ్వియుండతగిన బైసికలు

అడ్డినా బైసికలు మాకు గాను ప్రత్యేకముగా బ్రింగ్ జోములోని ప్రసిద్ధి. దీని "వీయర్ కంపెనీ" వారిచే తయారు కాబడినవి. ఇవి మేలు రకం సాధనములతో తయారు కాబడి పరితర మంతయు ఇంగ్లీషువారివలననే చేయబడినవి. మేము మాకు నమ్మకముని తోచిన బైసికలు బుడ్లనే విక్రయింతుము.

అడ్డినా సైకిల్స్ డన్లప్ ట్రెస్, క్రేబిల్ రోలర్, లీవర్ బ్రేకులు, రబ్బరు షెడ్యూ, వెనీస్ చెయిన్లు, వెనీస్ ఫ్రీవీలు, వీటితో చేర్చి ఇగ్లెట్టరు, క్లిప్స్, సాడల్ బ్యాగ్, ఆయిల్ కాన్సర్వేటర్ల సహా విక్రయింపబడును.

అడ్డినా సైకిల్ మీకు అన్ని విధముల సంపూర్ణమైన బ్రిటిష్ కలర్ గేము వని మేము నమ్మి వంపు చున్నాము. మీకు ఏ విధమైన అసమృద్ధి కలిగినను వాడక వాడుకు పంపిన మరల మీ రిచ్చివట్ట రూ 200 వంపుదుము.

అడినన్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

హంటురోడ్, మదరాసు.

రూ 200 మాత్రము

అడ్డినా బైసికలు వెల మీ జ్ఞాపకము దుంచుకొనగినది. ఈ రక్కు వధరకు కొద్దికాలమే విక్రయింపబడును. మావద్ద వున్న యీ కొద్ది స్థాన అయిపోయిన మరల యీ ధరకు వంపకాలము,

ఈ విషయ దరఖాస్తుపాఠము పూర్తిచేసి రూ 25 అడ్వాన్సుతో వెంటనే కంపుడు.

ఈ కార్డును తిరిగి దరఖాస్తుకు వుపయోగింపుడు.

అడినన్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వారికి మదరాసు.

తాము ప్రకటించిన ప్రచారము అడ్డినా బైసికలు రూ 200 ఖరీదుగలది నాకు వుపయోగపడదు. అడ్వాన్సు రూ 25 మనెయిద్దామి పంపియిస్తాను. మిగతాసాహ్చి వీ. వీ. ద్వారా రాజబ్టుకొనవచ్చును. నా కిష్టములేనిచో మరల రెండురోజులలో వాడుకు పంపగలను

పేరు
చిరునామ
.....
.....
.....

స్వరాజ్య ప్రింటింగ్ అండ్ పబ్లిషింగ్ కంపెనీ (లిమిటెడ్)

1913-వ సంవత్సరం ఇండియా కంపెనీల ఆక్టు ననుసరించి రిజిస్టరు చేయబడినది.

మూలధనము రూ 3,00,000.

వాటా ౧-కి ౫ రూపాయల వంతున ౬౦,౦౦౦

వాటాలుగా విభజింపబడినది.

వాటా ౧-కి రూ 3 లు కరఖాస్తుతోను, రూ ౨ లు మంజూరైనప్పుడును చెల్లించవలయును.

- దైర్యము:- ౧ టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు, భూస్వాములు, బాండ్లదారు, చెన్నపురి.
- ౨ సి. అబ్దులు హక్కిముహమ్మదుగారు, వర్తకులు, చెన్నపురి.
 - ౩ టి. వి. వేంకటరావు అయ్యంగారు, బి.ఎ., బి.ఎల్., జిల్లాదారు, చెన్నపురి.
 - ౪ యమ్. విలియంస్ సాహెబ్ సాహెబుగారు, మెడికల్ డిప్లొమా హోల్డరు, చెన్నపురి.
 - ౫ కె. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, ఇన్స్ట్రుమెంటరీ సాంకేతికములు, చెన్నపురి.
 - ౬ వావిళ్ల - వే.క.తేజస్వినిగారు, శ్రోత్రియంబారు, తిండియా రేవు, చెన్నపురి.
 - ౭ అద్దేపల్లి - కుమారస్వామి శ్రేష్ఠిగారు, వర్తకులు, చెన్నపురి.
 - ౮ అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్ గారు, వర్తకులు, సెక్రటరీ, ఖలాఫత్ కమిటీ, చెన్నపురి.
 - ౯ గోనుగుట్ట - వేంకటసుబ్బస్వామిగారు, వర్తకులు, చెన్నపురి.
 - ౧౦ సి. రాజగోపాలాచారిగారు, బి.ఎ., బి.ఎల్., జనరల్ సెక్రటరీ, జేసీయముహమ్మదుగారు, చెన్నపురి.
 - ౧౧ మహమ్మద్ మూసా సేట్ గారు, వర్తకులు, చెన్నపురి. (సక, చెన్నపురి.

బ్యాంకర్లు:- ౧ డి ఇండియా బ్యాంక్ లిమిటెడ్, చెన్నపురి.

౨ మద్రాసు సెంట్రల్ అర్బన్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్, చెన్నపురి.

అడిటర్లు:- జి. నరసింహంగారు, ఐ.ఎ. ఎ. ఎ., చెన్నపురి.

మానేజింగు దైర్యము:- టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు.

రిజిస్టరు ఉఫీసు:- ౧౬ అంగళ్ళ వాయుక వీధి, బాద్లిచామ - చెన్నపురి.

16, అంగళ్ళ వాయుక వీధి, టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు వర్తకం చేస్తారా దైర్యము.

ప్రాన్ వెక్టన్

దక్షిణ ఇండియా లో జేసీయముహమ్మదుగారు వ్యతిరేకముగ అనేక దైనికపత్రికలు వారపత్రికలు ప్రకటింపబడు చున్నందువల్లను, కాంగ్రెసు తరపున ప్రకటింపబడు పత్రికలు తక్కువగా నుండుట వల్లను, గవర్నమెంటువారు వారికి సంబంధించిన సంఘములవారు కావించుచుండే ప్రజావిరుద్ధమగు ప్రచారమును అడ్డుటకును, జేసీయముహమ్మదుగారి దైనికములను కార్యక్రమమును ముఖ్యముగ అవలంబించి తనిచేయుటకై ఇంగ్లీషున ఒక దైనికపత్రిక అవసరమని అనేకుల అభిప్రాయమైయున్నది. కాబట్టి వెంటనే ఒక ఇంగ్లీషు దైనికపత్రికను ప్రకటింపబడు ప్ర మే న అవసరమునుబట్టి జేసీయముహమ్మదుగారు ప్రకటింపబడు ఈ కంపెనీ వావల్ల తీర్మానించబడినది. ఈ ప్రాత్త దైనికపత్రిక జేసీయముహమ్మదుగారి సంపూర్ణముగ అవలంబించి వనిచేయును. ఇందుకై ఈ కంపెనీ ప్రారంభించబడినది. కంపెనీ తాలూకు ప్రాన్ వెక్టన్, మెమోరాండములు చెన్నపురి బాద్లిచామ అంగళ్ళ వాయుక వీధి 16-నెంబరుగల యింటిలో యున్న కార్యస్థానమున చూపవచ్చును. ఇప్పుటనే దరఖాస్తులు (అప్లికేషన్ ఫారములు) పరియువారు పుచ్చుకొని ఈ కంపెనీ భాగస్వామిగ చేరవచ్చును ఈ కంపెనీ రిజిస్టరు చేయబడు పూర్వమే సుమారు రూ 100 వాటాలు అనేకులు పుచ్చుకొని యున్నాడు. పత్రికకు కావలయు గొప్ప ముద్రాదాయశ్రము మరియు అచ్చుసామగ్రి శ్రీ ప్రకాశంగారు కొని యున్నాడు. పత్రిక ప్రకటింపబడు త్వరలో ప్రారంభ మగును.

బట్టలరకములో మీకు కావలసినది

1880 సం

స్థాపితము

ఎడన్ మల్ లేఖరాజ్ - విలువగల నరకులు దొరకు నలము.

కొన్ని వందలలోనే యిప్పుటి కట్టలకి తగినట్టివి, నమ్మకమైనట్టివి, విలువగలవి లగు బట్టలు మానదగ్గ దొరకు నను విఖ్యాతి నూ కేర్పడినది. తక్కువ ధరలో మంచి కట్టుక మానదగ్గ దొరకు నను నమ్మకముతో వేలకొలది కాతాదాదీలు మా యొద్దకు సరిగా వచ్చుచున్నారు. దీనివలన మా కుతస్సహాయ మొదైనదిగాన, మే మి విఖ్యాతిని నిలుపుకొనుట కేమియును కనుదీక్షలు లేదు. మా వద్ద పురుషులకు, స్త్రీలకు, పిల్లలకు గూడ నుపయోగించు మంచి రకములు వట్టు, నూలు, ఉన్ని, నారబట్ట లనేకములుగలవు. మీరు స్వయంబుగా వచ్చి చూచిన వాని విలువ తెలియ గలదు.

విలువగల పట్టుబట్టలు

నూలు బట్టలు

Table with 7 columns: పేరలు, రకములు, అంగవస్త్రములు, వస్త్రబట్టలు, ధోవతులు, బనియనులు, పూయిలు. Rows include ధోవతులు, పావాడలు, బాకెట్లు, ధోవతులు, కోటుగడ్డలు, ముఖములు, ఉత్తర వేయదగిన పట్టు, వట్టులు, తువట్టు, కేంద్రేకుతానులు, బనియనులు, దుప్పట్లు, పాటినులు, క్రెటోనులు, మజిలీనులు, ట్యూలు, అద్దకపుతానులు.

ఇవాన, చీనా, ఇండియా జేకములందని భాగములనుండి వచ్చిన రకములు గూడ మా యొద్ద నున్నవి.

ఎడన్ మల్ లేఖరాజ్ అండు కో., జపాను సిల్క్ హౌసు, Eidanmal Lekhraj & Co., JAPAN SILK HALL, 44 Rattan Bazar Road, MADRAS.

భారతవర్షిని

ఎల్. పి. భాక్ అను వాడు మ్యా ప్టేషనుకు భౌతిక గ్రామిని - జియోగ్రఫిక గ్రామిని ఉత్తరమును మీరు భౌతిక లో (జియోగ్రఫిక) భారతవర్షిని గురించి చూచుకొనుటకు తెలివైన యంత్రములనుగూడ ఉపయోగించిరి. అంగ్లేయుల వ్యాపార బుద్ధి గురించి నేను తెలివైన యంత్రములకు బాధ నభూభావము చెప్పలేదు. అంతయును వారు విడిచిపెట్టిరి. వారు మామూలు పాటినే పాడిరి. అనుభవముగ నలుకు అనుభవములనే వారు వదిలి. అక్కడనుండి వచ్చిరి. భౌతిక. నేనుగూడ వారి కదలేనే చేయవలసివచ్చి నేను ఇంగ్లీషువాడిని వట్టుకొని తిట్ట వలసివచ్చును. కాని నే న్ని చేయదలచలేదు. కాని అట్టి మాటలవలన ప్రయోజన మొదెదు. చూచుకొను చెప్పిన వానిలో కొన్నిటిని గురించి చెప్పవలసి యున్నది.

చూచుకొను నిర్మిమిత్తముగ నిట్లు వ్రాసెను. అతనిమీద సాక్ష్యము లేకుండ క్షింజిరి. వానికొరకు ఇండియను మేస్త్రీ టుకు అంచుమిచ్చియుండును. తెల్లమేస్త్రీ టుకు గనుక నన్ను అట్టి సాక్ష్యము కాదని మాడ తెలివెను. పొంచాలములో నిడు అండియనును క్షింజించినవారు తెల్లమేస్త్రీ టుకు అని చూచుకొను జరగెను కాబోలు. ఎవరి సాక్ష్యమై లే మాక్ష్యమో వారి సాక్ష్యమును విడకుండనే వారు క్షింజిరి. నన్ను జరిగిన సంకతిని మాడ దురతిపోయిరి సాక్ష్యము వారు.

ఎవరో తెల్ల తెల్లమేస్త్రీ టుకు గలవని తెల్లమేస్త్రీ టుకు నియంత్రించి ఇండియను కింకరు అక్కర లేదని భావించి. దీనిని మాడ చూచుకొను వ్రాసెను. ఇండియో వాళ్ళవర్గ మేమిప్పుడి? క్షింజిరి అనిగ ప్రోత్సహించుచు చూచుకొనెను. విదేశీ యము అనిగ ప్రోత్సహించుచు చూచుకొనెను. వేరు వేరుగ నుండును. కాని ఇండియను అంగ్లేయ ప్రభుత్వముమీద వ్యక్త మున్నదని అనుకొనుటకు విలులేదని చెప్పుకొనుటకు చాల అనివారముగ నుండును.

మీ విశ్లేషణకు భౌతికలను గురించి వ్రాసిన విషయ ముఖ్యముగాగ నున్నది. అరకు అంగ్లేయ ఇండియను భారతీయ వ్రాసెను.

అర టెల్లు వ్రాసెను - అరకులకు చెప్పకు, ఉన్నదు గ్నట్లు చెప్పకపోవుట వారి సామాన్యము. భౌతికవానియు ననుభవించి ఏమోత్రము. పొరబాటు తప్పక, ఎవరి అనుభవము చేసికా కిరికొని కిరించుచున్నాడు. పొరబాటు చేసికొనుటకు విడవేరకు య 5000 ను అరకులకు ఇట్టి పటలనిచ్చెను. తుదకు వారు తొమ్మిది పటలనుబట్టి మాడేమిటో నమ్మకమేమిటో అరకులకు తెలియజేయవలెనని కోరుట.

భారతీయముల వద్ద కావలసినది చూచుకొనుటకు ప్రపంచము గురించును. ఎవరు వారి విద్యకొనగో? సాక్ష్యము అట్లు చెప్పుట వారును ప్రపంచా ప్రభుత్వమువారిచే నుండు బుద్ధి అరకులనుండి మొత్తముగా మొత్తముగా రెండుకలా లులు తెల్లమి గొన్నా మునునవి. ప్రభుత్వమువారు కొట్టుకొని సాక్ష్యము నేను తెల్లమిండిరి. కాని వానిలో కొంతమొదెదు కట్టుక తెల్లమిండిరి. ప్రపంచ భాగములను గురించి భాగ

భారతీయముల వద్ద కావలసినది? ప్రపంచ ప్రభుత్వములందు వాళ్ళులే తమందు ఏమి కావలసిగా ప్రభుత్వమువారు నేనెవ ననుకు లేకపోలే కాదు. ప్రపంచములందు అరకులకు విద్యకు సాక్ష్యము తెల్లమిప్పుడు. అరకులలో 16 పిల్లలను, స్త్రీలనుండి 18 పి. 8 వే, అట్టేరియా 11 పి. 8 వే, ఇంగ్లండు 10 పి, జర్మనీ 6 పి. 10 వే, స్వీడను 5 పి. 7 వే, ఫ్రాన్సు 4 పి. 10 వే, ఇటలీ 1 పి. 7 వే, జపాను 1 పి. 2 వే, రష్య 7 1/2 వే ఇండియా 1 వెన్నె కంఠును భక్తి తెల్లమిప్పుడు. మైసూరులో 1 పి. తిరువాన్కూరు 7 1/2 వే, జోర్డా 6 1/2 వే, కొచ్చి 6 వెన్నెను భక్తి తెల్లమిప్పుడు. భారతీయముల సాక్ష్యము నచ్చిందనే వారి కార్య ములు వారి చక్క తెల్లమిప్పుడు వచ్చిందన్నది అంగ్లే ఇండియ నుల చెప్పుచుండిరి. విద్యవిషయమై వాళ్ళిద్దరు ఇట్లు చెప్పుట వారునను.

భారతీయముల సాక్ష్యము అంగ్లేయులు పాటించుచుండిరి చెప్పుచును. సోరెంకని ప్రజ టెల్లు కావలసె చూచుకొనుచు. 67 కోట్ల ప్రజలకు ఏదాటిలో సొక చూచుకొను వచ్చునని తీరనేతీరదని గోతర చెప్పియున్నాడు. 18 వార్షిక ఇండియను మాడ నిట్లే చెప్పియున్నాడు. క్షయపాదాలలో అరకులకు కడుపునండి తిండి లేక అరకులే మాడుచుండిరి. అంగ్లే ప్రభుత్వము క్రింద ఇండియను లిండిలే అరకులే నున్నాడు.

అంగ్లే ప్రభుత్వముక్రింద ప్రజలు భాగ్యములను అనుచున్నారని చెప్పుచుండిరి. నిజముగ ప్రజలు భాగ్యములను అనుచుంటే కిరపులు కిరిపోలేదు. కాని కిరపులు అనుచు కరవులు పొచ్చుచున్నవి.

19 వ శతాబ్దములో మధ్యభాగమునందు 2 కరువులు వచ్చి 5,00,000 మంది పోయిరి. మూడవభాగములో 6 కరువులు వచ్చి 5,00,00,000 మంది పోయిరి. 4 వ భాగములో 18 కరువులు వచ్చి 2,50,00,000 మంది పోయిరి.

1900 మొదలు 1914 వరకు 20,000,000 మంది పోయిరి. ఇందులో వేలవేల కలరావేల చచ్చినవారిని ఇతర వ్యాధులవలన పోయినవారిని కలుపుకొనినది. అప్పుడులేక కృషిచేసినట్లే వ్యాధులు కచ్చి ఇమను పోవుచును.

సోరెంకని వారిని ఇతర జీవినానివేళవారే భారతవర్ష మునకు తెల్ల ప్రజల డెబ్బు లిచ్చియుండును. ప్రజలు మనుష్యు లును సంగతిలే వారు లేరును మరనిచూపుచుండిరు. వారి కన్న విడుచుంటే ఏమి సంపాదించుచుండిరు. వీరికి చదువులు లేవు నుండును వారికెప్పుడు. కట్టుక నేనుండికు నుద్దయ్యి తపోలే మాట నాలుకవులుండిరు.

ఇండియో డి ఇట్లున్నది. ఇది భారతీయము. ఇట్టివెక్కడనులేదు. ఏమిరచ్చుకానలే. మేము మా ప్రజలకు క్రింద వాటినిచెప్పిమి. పొంచును = మొత్తముగా వ్యాపారమును మాడ వారు తెలిసికొని. కావున భగవంతుని నమ్మకొంటిమి. మా న్యకై క్రిత నమ్మకొంటిమి. ఇండియో వాళ్ళవర్గ మేమిప్పుడి?

మనస్థాయి గంధములు

గాంధీ ఉపదేశములు వెం. 0-12-0, పోస్టేజ్ ప్రత్యేకము భోగరాజు వట్టాభి సీతారామయ్యగారు, బండరు

శ్రీ బాలగంగాధర తిలకుగారి (547) సెక్యూరటీ కేసు (1437) స్వరాజ్య ఉపన్యాసములు ప్రతి 1-2 రూ 0-14-0. మండిత మదన మోహన మాధవ్య గారి జీవితము, వంజాబు ఆల్లరి ప్రతి 1-5 రూ 0-8-0. వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్, 292, ఎస్.ఎస్.రోడ్, చెన్నై. ఈ రెండింటి యొక్క:- వావిళ్ల, మదరాస్.

For Hot Season. An Ideal Bucket Spray Pump. To make your office or home a comfortable cool Place use our Auto Spray No. 5. With 3 different nizzles for solid stream, fine or long distance spray, the pump works admirably for spraying gardens, lawns or Window Curtains. Entirely made of Brass-Easy to handle. Price Rs. 25. Also a large stock of- Deep & Shallow Well Pumps Available. Limaye Bros. 71, Apollo Street Fort Bombay

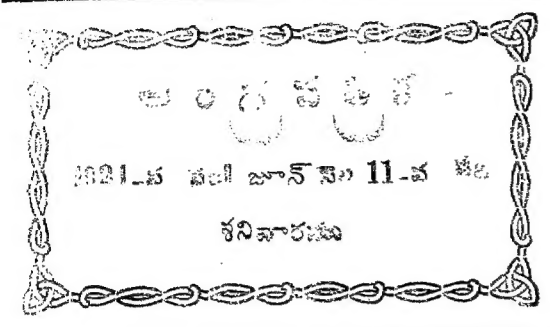
ముఖ్య గమనింపు. యోగ్యతావ్రతములు. (8) కాశీలోనిందు, దుర్గా మెడల్ హుళివారి వారు మూలనివాసీ వాడు అత్యద్భుతమైన గుణము నిచ్చినది. ఇప్పుడు వా వాళ్ళులే లేరు. ఇందులై వారికి నేను వాళ్ళుకై వాళ్ళుకై మయన మయనము చేయుచున్నాను. కె. బాన్ సన్. బొంబాయి, 28-8-20 పైపు మింగు డెబ్బటి కెల్లెరు.

ఆంధ్ర మాజయచరిత్రము ప్రతికలు పండితులు మెచ్చుకొనినది. ఆంధ్రుల అందలు సరిమందమున నావరించినది. కాలేజీల వారు విశ్వవిద్యాలయములను గొనినది. 100 ప్రతులు మూతము నిగిలినవి. ఇంతలో 2 వ ముద్రణము కా పిట్ట కనబడవు. ప్రభుత్వమువారికి, ఉన్నాభివృద్ధులకు కొన్ని ప్రతులు నిలిపిపోవును. 49, 50 ప్రతులు మాత్రము నిచ్చును. కంటేనే ఆర్డరు పంపిన దొరకును. వెల 1-5 రు 5-0-0 పి. పి. ఖమ్మంలో 5-10-0. మయనా:- ఆంధ్రభౌతిక, బహు వెట్టె 212 మదరాసు.

5, McLean Street, Madras
Sole Agents:—JOHNSON Bros.
48, Bunder Street, MADRAS.

విన్నవము

ప్రచురణార్థము పంపెడి లేఖలను సాధ్యమై సంత సంతోషముగ వ్రాయుటకును చిరునామా యందు వ్యక్తుల పేరును జేర్చకను "సంపాదకుడు" అనిమాత్రము వ్రాయుటకును లేఖకులు ప్రార్థితులు.

స్వరాజ్య ప్రచారము

స్వతంత్ర స్వరాజ్యప్రాప్తికి ముఖ్యములైన మూడు కనులను జూచు మా సాంతము లోపలను భారతీయులు సాధించవలయునని విజయవాడ యందు గూడిన యఖిల భారత జాతీయోపసంఘము నిర్ణయించినది. ఆ నిర్ణయములను సఫలము చేయుటకు దేశమునందంతటను ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. వివిధ రాష్ట్రములందు జరుగుచున్న ప్రయత్నములను నవలోకించి నపుడు నియమిత కాలము నకు బ్రయత్నములు సఫలము లగుట సాధ్యముగాదని విదితమగుచున్నది. రెండు మాసములందు కోటిభక్తులను కోటిరూప్యములను నిరుపది లక్షల రాటములను సమకూర్చుట సులభ సాధ్యముగాదు. ప్రతిపక్షములు స్వరాజ్యకాములను బరిహసించినను నింతవరకును సద్భుతమైన ప్రచారము జరిగినదని దేశవ్యవహారములు విశదము చేయుచున్నవి. రాటముల యభ్యాసములబడి రాటముల ముట్టుట యవమానకరముగ బరిగణించ బడిన సమయ సందర్భములందు దేశము నందంతటను రాటములయం దభిమానమును గలిగించుటకే కొంతకాలము గావలసియుండును. అభిమానమును గలుగజేసినను రాటములను మూలమూలలను స్థాపించుటకు సాధనములు గావలయును. రాటముల వ్యాపనమునకు సాధనము లున్నను రాటములు దొరుకుటయును కష్టముగ నున్నది. రాటములు లభ్యమైనను బాగుగబనిజేయగల రాటములు లభ్యముగాకపోయినపుడు ప్రజలకు వినుగుగలుగును. గ్రామవాసు లీయభ్యంతరముల నన్నిటిని గమనింపకను ప్రాతరాటములను బయటికిదిసి పనిని జేయుచున్నారు. పట్టణములందు ముఖ్యముగ చెన్న పట్టణమునం దీగొడవయె కనుపించదు. అనుభవములేనివారు చేసిన రాటములు నిరపయోగముగ నున్నవి. మంచివి చేసినను నవి జనుల కందుబాటునం దుంచుట దుస్సరముగ నున్నది. పూర్ణాభిమానము లేనివారు రాటములను గొనుటకును వాడుటకును సంశయించుదురు. అభిమాన మున్నను సామ్యులేనివారు రాటములను గొనుటకు శక్తిలేక నున్నారు. కాంగ్రెసు సంఘములు స్వయముగ రాటములను జేయించిన వ్యాపకము సులభసాధ్యమగును. మంచిరాటములను చేయించుటకు వీలుండును. శక్తిలేనివారి కుచితముగ నీయవచ్చును. శక్తిగలవారిని కొనునటులుచేసి ప్రోత్సాహమును గలుగజేయవచ్చును.

ఇటీవల కలకత్తాయందును సంయుక్త రాష్ట్రములందును వడుకుటకును కండెను

చుట్టుటకును దూదిని లాగుకొనుటకును నుపాయములు గల రాటములను జేసినటులు వార్తలు తెలుపుచున్నవి. ఆరాటములధరలు రూ 15 నుండి రూ 100 వరకు గలవు. మండల సంఘములు క్రొత్తరాటములను తెప్పించి వాని యుపయోగానుపయోగములను నిర్ణయించి ఆయా మండలములందు వ్యాపకమును చేయుటకు బూనుకొనవలసియుండును. లేనియెడల ప్రజలు ధనాశాపరుల వ్రాతలను మాటలను నమ్మి వ్యర్థముగ మోసపోయి నష్టపడుట సంభవించును. రాటములను వలె మంచి దూదిని సయితము ప్రజల కందుబాటు చేయుటకు బ్రయత్నములు జరుగవలయును. రాటములను గొనినవారు దూది దొరకక నల్లాడుచున్నారు. నూలు నడుకుటకు ఏకులుగజేసిన మంచి దూది ముఖ్యముగ గావలసియున్నది. నూలును వడికిన తరువాత దాని నుపయోగపరచుటకు నేత గాండ్రును మగ్గములును సందుబాటు నందు గనుపింపకున్నవి. రాటముల పరిశ్రమవలనను దేశమునకు ప్రయోజనము గలుగుట కన్యోన్యాయములైన ఈ సాధనముల కన్నిటికిని దగిన ఏర్పాటులు గావలసియున్నవి. ఈవిషయములం దనుభవముగలవారు గూడి కార్యవిధానమును నిర్ణయించినపుడు చేతనూలు బట్టలు జనుల కందుబాటునం దుండగలవు. రాటముల వాడుకయును నిధి ద్రవ్యసంచయమును సభ్యులను జేర్చుటయును కన్యోన్యాయములుగ నున్నవి. రాటములనాదము స్వరాజ్యనాదము ననవరతము శ్రోతృపుటములందునింపుచుండును. రాటములఫలము స్వదేశస్వరూపమును కన్నులగట్టియుండును. రాటముల యుపయోగము స్వరాజ్యయోగాభ్యాసమునందు మగ్గుముచేయును. రాటములసంఖ్యతో సాధకులసంఖ్య పెరుగును. కాంగ్రెసు సంఘములను స్థాపించి సభ్యులను జేర్చుటవలన నప్రయత్నముగ రాటముల సంఖ్యయును పెరుగగలదు. సంఘములందు సభ్యులుచేరి చందాలను విరాళములను నొసంగిన స్వరాజ్యనిధి పూర్తిగాగలదు. స్వరాజ్యనిధినుండి న్యాయభాగ మఖిలభారత జాతీయోపసంఘమునకు జేరినను తేషించిన మూడువంతులందును మొదలను రాష్ట్ర ప్రచారమునకును రెండువంతులు స్థానిక ప్రచారమునకును వినియోగపడుచుండును. స్వరాజ్యనిధి ద్రవ్యము పెరిగిన కొలది స్వరాజ్యప్రచారము వ్యాపించుటకు సాధనములు ప్రబలుచుండును. స్వరాజ్యసాధనములు ప్రబలిన సలములందు ప్రజల సంరక్షణమునకును పోషణమునకును సాధనమైన రాటముల పరిశ్రమ చేర్చడి ప్రజల యారోగ్యము సాధ్యము స్వల్పముగ నైనను వర్ధిల్లును. ఆరంభమునందు రాటముల యుపయోగమును బరిహసించిన లీడరుపత్రిక రాటములవాడుక స్వరాజ్యసాధనము గాకపోయినను సభ్యంతరము తేకను పోషణయోగ్యమని వ్రాయుచున్నది. రాటములు మూలపడినపుడు పరాధీనత ప్రబలినటులు రాటములు ప్రబలినపుడు స్వాధీనతయును ప్రబలినదని కాలము విశదము చేయగలదు. కాంగ్రెసు ప్రచారము పాంచాల ఘూర్జర దేశములందు విరివిగ జరుగుచున్నది. తిలకు స్వరాజ్యనిధికి పంజాబునందు రూ 2,09,081 లు, గుజరాతునందు రూ 1,40,149 లు వసూలైనవి. క్రమముగ 25 వేలు 40 వేలు సభ్యులు చేరిరి. వేల కొలది రాటములు పంజాబున వాడుకయందున్నవి. ఇతరరాష్ట్రములు వెనుకబడి యున్నవి. ఆంధ్రరాష్ట్రమునందు మొయి 21 వ తేదికి 1593 సంఘములందు 51,589 సభ్యులు చేరిరి.

20,124 రాటములు వాడుకయందున్నవి. తిలకు స్వరాజ్యనిధికి 44396 రూప్యములు వసూలైనవి. ఆంధ్రరాష్ట్రము 1,50,000 రాటములను నెలకొలుప వలయును. 7 లక్షల రూప్యములను వసూలుచేసి 7 లక్షల సభ్యులను జేర్చవలయును. చేసిన పనిని జేయవలసిన పనితో పోల్చినపు డాంధ్రుల హృదయములందు విషాదము గలుగుచున్నది. ఏర్పాటుచేసిన గడువునకు 20 దినములు మాత్రము గలవు. ఈ స్వల్ప కాలమునం దాంధ్రులు పట్టుదలగలిగి పనిజేసి వారి ప్రతిభను గాపాడుకొనవలసియుండును. ఆంధ్రులు శుభకార్యములందును కష్టకాలమునందును కట్టుములను ముడుపులను స్వరాజ్యనిధికి సమర్పించియును శుద్ధస్వదేశ వత్త్రధారణమును జేసియును గాఢమైన స్వరాజ్య సంపాదనాభిలాషను వ్యక్తము చేయుచున్నారు. గాంధీ మహాత్ముని ప్రశంసలకు బాత్రమైన యాంధ్రదేశము కాంగ్రెసు నిర్ణయించిన కార్యమును నిర్వహించి భారత జాతీయ జీవనమునందు గౌరవమును గడించును గాత.

తిలకు స్వరాజ్యనిధికి ద్రవ్యమును సమకూర్చుటకు గాంధీమహాత్ముడు నూదించిన సాధనములు వేరొకచోటను ప్రచురింపబడినవి. అవిధానము నాంధ్రులచరించి ధర్మనిర్వహణము జేయుదురు గాత!

30 వ గుంటూరుమండలసభ

గుంటూరుమండలము పూర్వకాలము నందు వలె వర్తమానకాలమునందును రాజ్యాంగ జీవనమునందు బరమోత్సాహమును బ్రదర్శించుచున్నది. అసహాయోద్యమప్రచారము గుంటూరునందు బాగుగ జరుగుచున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభకు దేశభక్తులు కొండ వెంటకప్పయ్యకంతులుగా రధ్యక్షులుగను గొల్లపూడి సీతారామ శాస్త్రిగారు కార్యదర్శిగను నుండుటయే స్వరాజ్య సంరంభమునందు గుంటూరుమండలము వహించుచున్న బాధ్యత విదితమగుచున్నది. చిరకాలము చేత సేవకై పాటుపడుచున్న రామస్వామి గుప్తగారు సభాధ్యక్షతను వహించుటయును సుచితముగ నున్నది. రామస్వామిగుప్తగారధ్యక్షతపదవినధిష్ఠించుటయే స్వరాజ్య సంపాదనమునందు ప్రజలకుగల గాఢాభిమానము విశదముచేయుచున్నది. స్వరాజ్యసంపాదన ప్రయత్నము లాంగ్ల నాయకుల హృదయములనుండి ప్రజాహస్తములకు బ్రసరించినవి. ప్రజలసానుభూతిగల మహాజనులు పరిక్షులతోను సంపదలతోను గౌరవములతోను నిమిత్తములేకను సభ్యక్షతపదవుల కర్తవ్యను బడయగలరని దేశము గ్రహించినపుడు స్వరాజ్య జన్మ స్వత్వమును సయితము సంపాదించుటకు ప్రజలు కత్తినిశ్చయమై యున్నారని సంశయాయత్తులు గ్రహించవలయును. సన్మానసంఘాధ్యక్షులు గోవాడ బుచ్చయ్యగారికిని సభాధ్యక్షులగు రామస్వామిగుప్తగారికిని మాయభివందనములు. సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు వారి యుపన్యాసమునందు అసహాయోద్యమ తత్త్వమును కాంగ్రెసు ప్రచారమును చీరాల పేరాల ధీరత్వమును రైతుల స్థితిని బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సమస్యను పంచముల స్థితిని మద్యపానాభ్యసనమును ధర్మదృష్టితో విమర్శించిరి. వారుపదేశించిన నీతిని నవలంబించి స్వరాజ్యప్రాప్తికి బాటుపడుట ధర్మము.

సహాయనిరాకరణోద్యమము ఆత్మకృద్ధిపై వాధారపడవలసినది. ఒకరిని నీట్లుచేయవలెనని కోరెదనో ఒకరు

వాతావరణ నిర్ణయి

1921 సం॥ జూన్ నెల 11-వ తేదీ శనివారము.

Table with 6 columns: జిల్లా ముఖ్య నగరములు, గ్రామములు, అక్షాంశం, అక్షాంశం, అక్షాంశం, అక్షాంశం. Rows include Guntur, Rajahmundry, Machilipatnam, etc.

వాతావరణము కొంచెం చల్లము. బడిచుడితరము దెక్కినచో ఒకటి రెండు చుట్టలు ద్వితీయ మంతము. వాయుభారము మామూలుగా కట్టబడినది. ఉత్పాదకములు జడి పోయినవి. తక్కిన వాటిని మామూలుగా తగ్గియోయివచ్చును. దక్కనులో ముఖ్యమైనది మామూలుగా కంటే పెక్కుగా కట్టబడినది. వాయుభారము కొంచెం తగ్గిపోయినది. ఉత్పాదకములు జడి పోయినవి. తక్కిన వాటిని మామూలుగా తగ్గియోయివచ్చును. దక్కనులో ముఖ్యమైనది మామూలుగా కంటే పెక్కుగా కట్టబడినది.

ఎస్ ఆర్ హెచ్ నవ్వుడు. వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

కొంగ్రను ప్రచారము:- వెంటూరు కైల్వే వసు కెరెక్షన్ నందు శ్రీ సోమకమ్మ దేవాలయమునకు రాగం సోమవారము 18 వ తేదీ సాయంత్రము 4-50 గంటల కొంగ్రను ప్రచార సంకల్పమునకు ఆహ్వానము జరుగును. కల్యాణ సుందరం మొదలగు చక్కని శిల్పములు. ఎల్. అయ్యంగ జమీన్దార్లు శిల్పి నువ్వగునగు ఉపస్థితులు.

భగవద్గీతా ప్రసంగము:- వై శివకారి యజమాన్యము లాల్పాది బ్రాహ్మణులకు బ్రహ్మశ్రీ రాజస్వామి భాగవతమును యానెల 12 వ తేదీ సాయంత్రము భిక్షు ద్వితీయ ప్రతిష్ఠా సురంజియు, 19 వ తేదీ సాయంత్రము మార్కండేయ చరితమును తొలపించుటకు ముగ్ధులుగా వారికి కాలక్షేపము గావించెద.

జమీన్దార్ బ్రాహ్మణుల సమ్మేళనము జరుగుచున్నది.

హృదయవేదనకు గారణమైన తాత్కాలిక సమస్యలను తొలగింపుడు భావిభాగ్య కథనమొకరికిని సంగ్రహము గలుగజేయుదు. రీడింగు ప్రభువుని ప్రసంగము రాజనీతిని దెలుపుచున్నది గాని మానవహృదయ ధర్మమును దెలుపుట లేదు.

ప్రభుత్వ మెడికల్ పాఠశాలలు

రాజధానిలోనుండు మెడికల్ పాఠశాల లన్నిటిలో ఆంధ్రవిద్యార్థులు రాయపురము, విశాఖ పట్టణములోని వైద్యపాఠశాలలకు మాత్రము వెళ్లుచుండురు. 1919-20 వ సంవత్సరమున విశాఖపట్టణ పాఠశాలయందు 222 మంది యుండిరి. వారిలో బ్రాహ్మణులు 130, హిందూ బ్రాహ్మణేతరులు 80, క్రైస్తవులు 6, మహమ్మదీయులు 6 గురును ఉండిరి. మదరాసు రాయపుర పాఠశాలలో 463 మందియుండిరి. మదరాసువారు మాత్రము 87 మందియు, ఇతర యాంధ్రమండలములవారు 87 మందియు నుండిరి. విశాఖపట్టణమునుండి 5 గురును, రాయపురమునుండి 33 మందియు వెడలగొట్టబడిరి. మూడు నాలుగు మాసములక్రిందట రాయపుర పాఠశాల విద్యార్థులు సమ్మేళనపుడు, పాఠశాలనుండి అధికారులు తమ యిష్టము వచ్చినపుడు విద్యార్థులను వెడలదరుముట యధర్మమని తెలుపుకొనియుండిరి. విద్యార్థుల ప్రార్థనకు ఫలితము కనబడుటలేదు. రాయపుర పాఠశాలలో 2 యూరేషియనులు క్రైస్తవులు 80 (స్త్రీలు 4) మహమ్మదీయులు 17, బ్రాహ్మణులు 170 హిందూ బ్రాహ్మణేతరులు 190 (ఒకస్త్రీ)యును నుండిరి. వర్ణములను సరించి పేర్కొనుట యవసరమని తలంచినను, విద్యార్థుల పోషణకర్తల వృత్తుల ననుసరించి యాభేదములను పేర్కొనుట న్యాయముగ తోచదు. ఈ వివరము ఈర్ష్య, జుగుప్స, నిస్సంతోషములకు అవకాశము కలిగించగలదు.

శ్రీమతం బాలను బ్రహ్మణ్య గుప్తగారు

గుప్తగారు అసహాయోద్యమ ప్రచారము నకు ప్రాధిభిత్తునిచ్చుటకు తిరస్కరించి రిమాంసముల దండనమును బడసిన విషయ మాంధ్రప్రదేశ్ మునకు విదితము. జూన్ 8-వ తేదీని విడుదలను బొందిరి. రాజమహేంద్రవరము పౌరులు వారికి నిరాంజన పురస్కృతంబైన స్వాగతంబునొసంగిరి. గుప్తగారు స్వరాజ్యస్థాననావసరమును వ్యక్తము చేయుచు మహిళాసన్యాసమును జేసిరి. ప్రజాహృదయమునందు గలిగిన స్వాతంత్ర్యభావమును సధికారులు గనుగొనకను నిర్బంధవిధానము నవలంబించిన నేమిప్రయోజనము? నిర్బంధవిధాన మసహాయోద్యమ వ్యాపనమునకు వినియోగించుచున్నది గాని సంహారమునకు వినియోగపడుట లేదు. కన్నులుండియును చూడని యధికారుల కిపుడైనను జ్ఞానోదయము గలుగునా?

రాజప్రతినిధి - ఉపదేశవత్తము

సంస్కరణ శాసనమున కనురూపముగ రాజప్రతినిధికి స్వతంత్రాధికారమును వృద్ధిచేసిన పత్రము ప్రచురించబడినది. దానిని రీడింగు ప్రభువునకు శ్రీ జార్జి సార్వభౌముడు మార్చి 15 వ తేదీని నొసగెను. ఇందువలన దేశాధికారము వృద్ధిని బొందక బోయినను రాజప్రతినిధి యధికారము హెచ్చుచున్నది. హిందూదేశమంతయును చక్రవర్తి యును నిర్వహించుచున్న కర్మకలాపమును ముందు రాజప్రతినిధి నిర్వహించును. ఉపదేశములు జాతీయస్వాతంత్ర్యమును వెంచుటకును విశ్వాసమును పుట్టించుటకును సాధనములు గావు.

లకు నీవును అట్లే చేయవలెననెడి నీతిమాత్రము మరువరానిది కాదు. మన స్వతస్సిద్ధమైన హక్కులకై పోరాడుచుండేది మనము మనచే అవసరింపబడిన ఇతరహక్కులను మన్నించుటకు సంసిద్ధులమై యుండవలెను. అంటరానితనము, చెప్పరానితనము అనునవి మనహిందూసంఘ పృథ్వులకు వేరు పురుగులై యున్నవనుటకు సందియములేదు. అనేక కళాజ్ఞములనుండి అణగత్రొక్కిబడియున్న మన పంచమసాదరులను యెంతకాలము మనము లేవనెత్తుటకై ప్రయత్నముచేయమో అంతకాలమును మనము స్వరాజ్యాభ్యుదయ కామని ఘంటా పథముగా చెప్పగలము.

సభాధ్యక్షులు రామస్వామిగుప్తగారు మండల సభా చారిత్రము అసహాయోద్యమ వ్యాపకము చీరాల పేరాల సమస్య అధికార నిర్బంధ విధానాచరణము మొదలగు సమస్యలను విపులముగ జర్పించిరి. సభాధ్యక్షుని దృష్టి తాత్కాలిక విషయములకు దృష్టాంతమునకై మరలినను లక్ష్యము స్వరాజ్యమందు నిమగ్నమైన విధమును నుపన్యాసము వ్యక్తము చేయుచున్నది.

హిందూదేశపు పాపములను, దేశభక్తులను ఇంగ్లాండు దేశమునకు గుంపులు గుంపులుగావెట్టి జేలకొని ధనమును వెచ్చించి ప్రయాణపు కష్టముల కొరకుని పార్లమెంటు వారిలోను, మంత్రిపుంగవులలోను, హిందూదేశపు మంత్రి కర్మమువారిలోను మొఱివడినను, దృష్టాంతవాస్తవములు కనుపరచినను, పంజాబు దురంతములను, కిలాఫతు సమస్యలను, మలసదేశములందున్న హైందవులు పడుబాములు తొలగటండుటచే హిందూదేశమునకు స్వేచ్ఛరావలయునన్న, స్వరాజ్య ప్రాప్తిగావచ్చునై కష్టములు నివారణకాలపు. గావున సర్వవిధముల నాలోచించి చూచిన స్వరాజ్యసిద్ధియే దప్పవేరొందు మార్గములు కాన్పింపవు.

ఈ లక్ష్యమును జేరుట కసహాయోద్యమమే శరణ్యమని గుప్తగారు నిర్భయముగ బోధించిరి. ప్రతిపక్షులు పూనిన పన్నాగములు విఫలములై స్వరాజ్యమండలసభను జయప్రదముగ జరిపించి గుప్తగారు వారి కత్తిని నెల్లడిచేసిరి. గాంధీ మహాత్ముడు నిర్ణయించిన సాధన సంపదలను గుంటూరు మండలవాసులు కరమోత్సాహముతో సమకూర్చి రామస్వామి గుప్తగారు తెలిపినటులు నాయకపదవిని చిరకాల మధిష్ఠించుదురు గాత!

రీడింగు ప్రభువు - సిన్హా ప్రసంగము

గాంధీమహాత్ముని సమావేశానంతరము రీడింగు ప్రభువు సిన్హాయందు జేసిన ప్రసంగము మీదను వ్యాఖ్యానములు చాల బయలుదేరినవి. అధికారులును సభికారాభిమానులును నా ప్రసంగమును భారత స్వాతంత్ర్య ప్రదాన ప్రసంగము నుగ బరిగణించుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముడు యంగు ఇండియామందు ప్రచురించిన విమర్శనము సత్య నిరీక్షణమును విశేషము చేయుచున్నది. ఉభయజాతుల యందును భేద ముండజనదని రీడింగు ప్రభువు నిర్ధారణ చేసెను. నిర్ధారణ మాటల యందున్నను వాడుకయం దే లోకమునందును లేదనియును నెప్పటికైనను స్వరాజ్యస్థాపనమే వాడుకకు దెచ్చుటకు సాధనమనియును రీడింగు ప్రభువు సయిత మంగీకరింపవలయును. స్వరాజ్యస్థాపనము భారతీయుల హస్తములందు గలదుగాని అధికారుల హస్తములందు లేదు. ఆలిసో దరుల క్షమాపణవిషయమై గాంధీవలె రీడింగు ప్రభువు మానముద్రను వహించుట సరసముగ నుండి యుండును. అధికారప్రతిభను గాపాడుకొనుటకు జేసినప్రయత్నమువలెను గాంధీమహాత్ముని సమావేశమునకు ఫలమువలెను క్షమాపణమును వ్యక్తముచేసి అధికారాభిమానమును రాజప్రతినిధివ్యక్తముచేసెను. రాజప్రతినిధి భావిభాగ్యమును జ్యోతిష్కృనివలెజెప్పి యానందమును గలుగజేయ యత్నించెను. ప్రజలుకోరునది వస్త్రమాన తరణోపాయముగాని భావిజ్యోతిషముగాదు. భారతీయుల

చూడండి!

కురిసి గామములవాసిన పూజాని వోగిరియై
 కృతస్వామిగాఁ జలమునకు వెనుటకున్న భాగ్యములవ చాపూ
 పాపములకేసినదే (అపరాధ) గారి అభ్యుత్థర క్రంద
 కమలకేతవి, విరచనమునాకు బాహుళ్యమైన చాపూ కరణ
 జడిక వేసికొనుట అనుచున్నది. భూములకట్టినిజగమన పుష్ప
 కొనిగొనినది. కమలకేతవి కందెలికారము కాగానేకట్టి
 (గమన నడచింపకలె నను తిన్నాన మందరిచేత కామము
 కుదిరినది.

Post Box No. 8, Madras

The Coal Dispute.

Hopes of Early Settlement.

Partial Resumption of Work.

(REUTER'S.)

LONDON, May 4. Fact that several Railway companies have announced increase in their train services and that Miners in several districts are displaying inclination to resume work is regarded as confirming hopes of early settlement of coal dispute.

Settlement in Sight.

LONDON, June 4. Notwithstanding the miners' rejection of the Government's proposal there is a firm impression that the protracted dispute will be settled at an early date.

It is believed that the air is likely to be considerably cleared by the owners' reply to the Government, which indicates the points on which agreement might be built. The reply, besides laying down the owners' views, enters into particulars which elucidate the terms of previous offers. Moreover, it contains a plan for providing improvements on previous offers, which will increase the colliers' pay under revised conditions. The owners further agree to a subsistence wage for workers with low pay.

The miners are meeting again to-day, when they will probably consider these proposals. There is also a proposal from Northumberland which is well supported that the National Conference be convened to discuss the position.

Unemployment Insurance Benefit Reduced

In consequence of the severe drain on the Unemployment Insurance Fund during the past two months, it has become insolvent, and the Government have consequently decided to reduce the benefits under it, and increase contributions payable by all parties. It is stated that at the end of February the accumulated balance totalled £22 millions, which is now exhausted. The current payments are £1,800,000 weekly, to two million people whereas the income from the Fund is only £600,000. The deficit has been met from a Treasury loan of £10 millions, which is almost spent. The benefit at present paid under the Act is twenty shilling s weekly to men and eighteen to women.

LONDON, May 4. Miners at Swanwick Collieries Derbyshire resume work yesterday after agreeing temporary settlement, and to-day work is proceeding satisfactorily. Large numbers are engaged in clearing heavy falls in underground roadways and ponies have been taken below ground.

There was partial resumption at Haywood Collieries Lancashire to-day.

Executive of Miners Federation met in London to-day and in interview beforehand declared themselves to be unanimous in rejecting Coal Owners latest offer but after two hours conference Executive received message from Premier and adjourned after considering it.

Premier Explains Government's Position.

LONDON, June 4. Premier has replied to Miners Executive that Government has nothing further to propose and its offer of May 27th cannot be prolonged more than fortnight.

Closing of Cotton Mills.

Governments Attempts at Settlement.

LONDON, June 4. Closing of all cotton mills in Lancashire to-day in consequence of failure of owners and operatives to reach settlement is regarded as being most disastrous. Operatives representatives consider that millowners attitude is bound up with coal stoppage because with mines closed mills are running with difficulty and hence complete stoppage is favourable to employers while position of workers is bad as they have been working on short time for months. It is hoped that Government intervention will save the situation. Minister of Labour to-day invited both parties to confer with him in London on June 6th with view to resuming negotiations.

German Government.

Vote of Confidence Passed in Reichstag.

BERLIN.—Message says that in Reichstag German National Communist Motion refusing vote of confidence in Government were defeated by overwhelming majorities. Vote of Confidence introduced by three coalition Parties approving Government declaration regarding fulfilment of ultimatum was adopted by 213 votes to 77. Second section of resolution dealing with Government attitude towards Upper Silesia was also passed by large majority, German Peoples Party abstained from voting.

Birthday Honours.

English and Irish Lists.

LONDON, June 4. It is noteworthy that in addition to Sir William Berry, two other newspaper proprietors are included in the Birthday Honours List.

Sir Henry Dalziel is the chief proprietor of the *Daily Chronicle* and the *Pall Mall Gazette*, while Sir Arthur Sutherland, upon whom has been conferred a Baronetcy, is the proprietor of seven Newcastle and northern Papers.

The list includes sixteen baronets and forty-nine Knights, and it is interesting that amongst the new Knights, are, Mr. Samuel Instone, the founder of the famous Aeroplane Service, and Mr. Henry White Smith, Chairman of the Society of British Aircraft Constructors.

The Irish list includes three Privy Councillors and four Knights.

LONDON, June 4. LAUSANNE.—International Olympic Congress has decided to hold eighth Olympiad in Paris in 1924 and ninth Olympiad in Amsterdam in 1928.

Fiji Emigration.

Mr. Andrews Views.

(ASSOCIATED PRESS.)

CALCUTTA, June 10. Mr. C. F. Andrews in a communication from Chandpur to the Associated Press refers to the question of the return of Indian labourers born in Fiji and says it has been pointed out to him that their return during the continuance of strike would be likely to help the Colonial Sugar Refining Company against strikers. He thinks from papers he recently received from Fiji that the Fiji Government are expecting entire reopening of Emigration from India and not merely return of a few hundred Fiji born Indians. This reveals the need of extreme caution and as passage during the monsoon is bad, Mr. Andrews suggests that no further emigration should be allowed during the next few months even of Fiji born Indians. Mr. Andrews says he has sought permission to land in Fiji next Autumn, but it has not been granted and he thinks he would not be allowed to land at the same time. The question is shelved for the time being. It would be absolutely imperative to assist Fiji returned emigrants and not to allow them to starve as unfortunately happened before.

The Emigrants Friend.

CALCUTTA, June 10.

Swami Vasistha Muni has broke the fast on Friday which he has been observing for the last seven days to prevent the return of those emigrants who have come back to India from Fiji. He has done so on being assured by Mr. L. N. Gadre, Editor of local Hindu daily, and a few Marwari gentlemen, that they would secure decent lodgings for those emigrants, make arrangements to feed them as desired by the Muni, and thus try to win them back to a healthy agricultural life in their own native land.

Munitions Board Frauds.

Enquiry of the First Case at Calcutta.

CALCUTTA, June 10.

To-day Mr. Swinhoe, Chief Presidency Magistrate, resumed the hearing of the Munitions Board case in which Billinghurst Blackburn, Michael and Stoddart are the accused. To-day, Mr. S. Ross Alston, of the Allahabad Bar appeared with the Advocate General for the Crown. In reply to the Magistrate, the Advocate General stated that thirty witnesses had been examined during the extradition proceedings. These and a few more witnesses will be examined in this case. There were 131 exhibits. The defence made an application that steps be taken to secure the attendance of Dr. Meik, complainant in the case. The Magistrate directed the Advocate General to send a wire to Dr. Meik, who is now in England, to come out at once. Evidence was then gone into.

Babu Nandalal Bose, late Superintendent of the Office of the Controller of Munitions, Bengal Circle, and at present Superintendent deposed that from the end of November, 1917, Waite was Deputy Controller of Inspection. In July, 1918, Stoddart was appointed Assistant to Waite. From October, 1918, Waite was the purchasing officer. His duty was to place orders with certain firms. The accused Michael used to visit Waite's office. Bills submitted by firms for goods supplied used to be passed by Waite, after which bills used to be sent to Simla for payment. Witness gave in detail the procedure that used to be followed when any department required any particular description of goods.

The case is proceeding.

Beggars in Ooty.

Menace to Public Health.

OOTACAMUND, June 10

With reference to the recent influx of beggars into Ootacamund, the *Observer* points out that the number was not less than 6,000. The Deputy Sanitary Commissioner, the Surgeon General, the Collector, Chairman of the Municipality and the Health Officer have been incessantly engaged in devising a measure for the protection of public health. In Coonoor there were 49 cases of Cholera, of which 36 proved fatal. In Ootacamund 40 deaths occurred, followed by three indigenous cases of Cholera. A full history of the influx and the danger to public health will be given by the Deputy Sanitary Commissioner, who has been in the district from the 3rd instant and has been unsparing in his efforts to combat the disease. The exceptional influx is accounted for by the fact that a rumour was set afloat in Salem, Coimbatore and Malabar that Mr. Fakier Mahomed's family this year would give a gold sovereign to each mendicant, which resulted in 6,000 beggars coming into the district. Here tofore the Government placed restrictions on these beggars under the Epidemic Diseases Act under the head of Plague, but these restrictions were removed at the instance of the Hon'ble Mr. Ahmed Thambi Marakayar. The beggars have been sent down at the cost of Government by special trains.

The Ootacamund Municipal Council has passed a resolution that the time has arrived for Government to take delegated powers under the Epidemic Diseases Act for the control of movements of such beggars, and the protection of public health, including that of mendicants themselves, under the heads of Cholera and Smallpox.

Bengal High Court.

New Rules.

SIMLA, June 10.

Statement of reasons for revised rules of appellate side of the High Court, Calcutta relating to preparation of paper books and of action taken by the High Court in connection therewith has been published in to-day's Gazette of India. It covers eleven pages closely printed foolscap papers with annexures containing correspondence between the registrar of the High Court and the Vakils Association extracts from the letter from the Registrar to Privy Council and tabular statements giving estimates of the cost of preparing paper books etc.

Conditions on Burma Railways are now normal save at Lashio workshops where the situation is unchanged.

Instrument of Instructions.

To the Viceroy.

(ASSOCIATED PRESS.)

SIMLA, June 10. The following revised instrument of instructions to the Governor General of India in consequence of the passing of Government of India Act has been issued under Royal sign Manual. These instructions were given to the Governor General at the Buckingham Palace on the 15th March 1921.

Whereas by the Government of India Act it is enacted that the Governor General of India is appointed by warrant under Our Royal sign manual and we have by warrant constituted and appointed a Governor General to exercise the said office subject to such instructions and directions as he or our Governor General for the time being shall from time to time receive or have received under our Royal Sign Manual or under the hand of one of our principal Secretaries of State.

And whereas certain instructions were issued Our Royal Sign Manual to our said Governor General bearing date the 19th day of November 1918.

And whereas by the coming into operation of the Government of India Act 1919 it has become necessary to revoke the said instructions and to make further and other provisions in their stead.

Now therefore, we do by these our instructions under our Royal sign manual hereby revoke the aforesaid instructions and declare our pleasure to be as follows:—

(1) Our Governor General for the time being (herein after called Our said Governor General) shall with all due solemnity cause Our Warrant under Our Royal sign manual appointing him to be read and published in the presence of the Chief Justice for the time being or in his absence of the senior Judge of one of the High Courts established in British India and of so many of the Members of the Executive Council of Our said Governor-General as may conveniently be assembled. Our said Governor-General shall take the oath of allegiance and the oath for the due execution of the office of our Governor-General of India and for the due and impartial administration of justice in the form hereto appended, which oaths the said Chief Justice for the time being or in his absence the Senior Judge of one of our said High Courts shall and he is hereby required to tender and administer unto him.

(2) And we do authorise and require our said Governor General from time to time by himself or by any other person to be authorised by him in that behalf to administer to every person who shall be appointed by Us by warrant under Our Royal sign manual to be a Governor of one of our Presidencies or provinces in India and to every person who shall be appointed to be a Lieutenant Governor or a Chief Commissioner the oaths of allegiance and in the said form.

(3) And we do authorise and require our said Governor General from time to time by himself or by any other person to be authorised by him in that behalf to administer to every person who shall be appointed by us by warrant under Our Royal sign manual or by the Secretary of State in Council of India to be a member of the Governor Generals Executive Council or a Member of a Governor's Executive Council and to every person who shall be appointed to be a member of a Lieutenant Governor's Executive Council and to every person whom any of Our said Governors shall appoint to be a Minister the oaths of allegiance and of Office in the said forms together with the oath of secrecy hereto appended.

(4) And we do further direct that every person who under these instructions shall be required to take an oath may make an affirmation in place of an oath if he has any objection to making an oath.

(5) And we hereby authorise and empower Our said Governor General in our name and on our behalf to grant to any offender convicted in the exercise of its criminal jurisdiction by any Court of Justice within our said territories a pardon either free or subject to such lawful conditions as to him may seem fit.

(6) And inasmuch as the policy of Our Parliament is set forth in the preamble to said Government of India Act 1919 we do hereby require our said Governor General to be vigilant that this policy is constantly furthered alike by his Government and by the local Governments of all Our Presidencies and Provinces.

(7) In particular it is Our will and pleasure that the powers of superintendence direction and control over the said local Governments vested in Our said Governor General and in Our Governor Generals Council shall, unless grave reason to the contrary appears, be exercised with a view to furthering the policy of the Local Governments of all Our Governors Provinces, when such policy finds favour with a majority of the members Legislative Council of the Province.

(8) Similarly it is Our will and pleasure that Our said Governor General shall use all endeavour consistent with the fulfilment of his responsibilities to us and to Our Parliament for the welfare of our Indian subjects that the administration of the matters committed to the direct charge of Our Governor General in Council may be conducted in harmony with the wishes of our said subjects as expressed by their representatives in the Indian Legislature so far as the same shall appear to him to be just and reasonable.

(9) For above all things it is Our will and pleasure that the plans laid by Our Parliament for the progressive realisation of responsible Government in British India as an integral part of our Empire may come to fruition to the end that British India may attain its due place among our dominions. Therefore we do charge Our said Governor-General by the means aforesaid and by all other means which may to him seem fit to guide the course of our subjects in India whose Governance we have committed to his charge so that subject on the one hand always to the determination of Our Parliament and on the other hand to the co-operation of those on whom now opportunities of service have been conferred, progress toward such realisation may ever advance to the benefit of all our subjects in India.

(10) And we do hereby charge Our said Governor-General to communicate these Our instructions to the Members of his Executive Council and to publish the same in such manner as he may think fit.

Mussooree postmen, letter box peons and packers went out on strikes on May 29th and are still out.

Non-Co-operation.

Prosecutions and Arrests.

(ASSOCIATED PRESS)

MAGPUR, June 10.

Mr. Simj Ahmad, First Class Magistrate, Nagpur, before whom proceedings under Section 105, Criminal Procedure Code were started against Mr. Marotirao Potarkar for certain speeches delivered by him passed orders to-day and bound him down for good behaviour for one year and is doing so the Court held that the accused own written statement topped his speeches, Marotirao expelled the bond and furnished security as ordered by the Court.

Dr. Cholkar's Case.

In Dr. Cholkar's case Mr. Abhyankar argued and brought to the notice of the court the mystery as to how Mr. Pradhan, another Marathi official reporter who admitted having lost all memory of Dr. Cholkar's speech a month after it, when he transcribed his shorthand notes into longhand and yet he transcribed many words into longhand which found no place either in his or Mr. Kamate's shorthand notes, but are to be found in his. Kamate's longhand transcription only. He further argued that the point was as to who supplied him with these words and particularly when the prosecution said that Mr. Kamate and Pradhan's longhand transcriptions were independent of each other. The Court rose for the day.

Under the Press Act.

ALLAHABAD, June 10.

The United Provinces Government has declared forfeited all copies of a pamphlet in Urdu entitled "Sachchi Kaisnermal" (True Guidance) by Maulana Mohamed Riyasat Ali Khan of Shahjahanpur, United Provinces, and printed at the Hussain Press, Delhi.

The Governor of the United Provinces in Council has declared to be forfeited to His Majesty all copies of the pamphlet in Urdu or of its translation entitled *Bahubalshuryat* (songs of righteousness of liberty) containing political poems by different poets published by the Khilafat Committee Jaipur and printed at the Jadu Press, Jaipur.

Swami Parmanand's Appeal.

RANGOON, June 10.

When Swami Parmanand's appeal came for hearing to-day Mr. Grewala asked for postponement and after a short discussion was granted a week. Immediately after Mr. Parmanand entered the court and informed Mr. Grewala that the accused did not wish to appeal and Mr. Grewala withdrew his request. The Judge examined hearing and Government counsel argued the issues of identification, jail etc. The Judge asked the Counsel's view on the sentence and the Counsel said that he did not wish to say that the accused deserved two years but thought that an exemplary sentence should be passed. Orders will be passed on Monday.

The Durbar at Jaipur.

JAIPUR, June 9.

This morning at a Durbar held in the Palace, the Hon'ble Mr. Holland, on behalf of the Viceroy, presented to the Maharaja the *Kharila* recognising and confirming his adoption of Maharaj Kumar Man Singh as heir and successor to the *Gadi* of Jaipur. The Viceroy fervently hoped the adoption would bring peace and happiness to the Maharaja and felt confident that the son would follow the example of His Highness and his predecessors in loyalty and devotion to the British Crown.

Mr. Holland in the course of his speech said that Indian States were confident of working out their own destinies by steady advance towards the translation of the realities of humanities, new conceptions of righteousness, justice and liberty. The eyes of rulers were not blind to developing agencies nor were their ears deaf to the call of civilization. They however saw that the best assurance for the future lay in efficient administration of a proven system and not in rude alteration of a system by wild experiments which would only add to the confusion.

His Majesty's Congratulations.

JAIPUR, June 10.

At the Durbar Rai Bahadur Abinash Chandra Sen, Member of the Jaipur Council read the following telegram received by the Maharaja from His Majesty the King Emperor:—I cordially congratulate you upon the selection of Kumar Mor Nukar Singh as your heir. To both of you I send my sincere good wishes and look forward to continued prosperity of your self and state. Preceding Rai Bahadur Sen read the speech of the Maharaja who was unable to attend the Durbar, owing to ill health. In the course of the speech the Maharaja made several important pronouncements concerning the welfare of his subjects by remission of certain arrears the release of a number of prisoners and the increase in the annual grant for educational and medical purposes. His Highness hoped his son would follow the footsteps of his predecessors in the answering loyalty to the person and throne of the Sovereign and in the cordial friendship that had subsisted so many years between the Government of India and the ruling house of Jaipur. Concluding the Maharaja thanked Lord Reading for an act of justice in the matter of the adoption which relieved His Highness of great anxiety.

Fundit Baldeo Ram Devo Rai Bahadur of Allahabad has handed over securities aggregating to Rs. 25,000 to the Treasurer of the Charitable Endowments for the territories subject to the United Provinces Government to be held in trust. A scheme has been settled for the administration of the trust. The trust shall be called the Lady Sarda Lal widows, Orphans Relief Trust, Allahabad. The interest due or accruing thereon shall be expended in granting charitable relief or educational aid to widows destitute persons or orphans primarily Nagpur Brahmins.

Commenting on the recent debate in the House of Lords and Lord Chelmsford's speech on the defence of the North West Frontier, "Bande Mataram" says:—It betrays the anxiety of British Statesmen who rely more on their arms than the men behind them. With a concentrated India, Afghanistan with its Bolshevik Ally could safely be defied.

Assam Coolies.

Repatriation Proceeding.

(ASSOCIATED PRESS)

CALCUTTA, June 10.

A number of wagons of coal required for working the dredgers in Madanipore Beel area have arrived in Khulna, but owing to strike coolies are not available for unloading the wagons.

The working Committee appointed by the Bengal Reforms Conference took a leading part in bringing about the repatriation of the Assam tea garden coolies stranded at Chandpur. Mr. S. R. Das M. L. C., the Vice-President of the working committee of the Reforms Conference arranged with the I. G. and R. S. N. Companies to send the steamer *Rohistan* to Chandpur to take the coolies to Golaundo to be entrained there from to Asansol by special trains. Mr. Das also obtained concession rates from both the steamer and Railway companies. It has also been arranged that the coolies will not only be taken to Asansol but will be sent from there to their respective homes. The Government has undertaken the provision of medical aid on board the steamer, and on the journey to Asansol and the feeding of the coolies. This together with Bishop Mr. Assar's despatch by train through Mymensingh and Cocharwill, it is expected, carry the entire lot of coolies now stranded at Chandpur and if need be Mr. Das is prepared to despatch another steamer to get back the remaining lot.

CALCUTTA, June 10.

Dr. L. Mitra, Assistant Director Public Health, has telegraphed to the Department of Public Health from Chandpur under date June 9th that 1126 coolies have been booked for Asansol via Golaundo that morning. The train engaged to take them will probably leave Golaundo by 10 p. m.

A telegram sent from Golaundo this morning says that the coolies have not yet arrived there.

CHANDPUR, June 10.

There is every hope that the remainder of the refugees will be repatriated on Saturday and Sunday. After that only those who are still waiting at Kariganj will remain.

LUCKNOW, June 11.

Anent the Assam coolies strike the *Indian Daily Telegraph* says:—Had Earl Ronaldshay had the time to attend personally to the Chandpur incident at its inception much might have been obviated. This only emphasizes the need for leaving the hands of a Governor co-operatively free when events of moment occur.

Water Scarcity in Agra.

Authorities Explanation.

AGRA, June 10.

A Press Communique regarding the recent shortage of water states that for the last two days there has been water in good quantity and there should be no further cause for anxiety. The river bed showed signs of drying up after the 1st week in May and it became necessary to ask the canal department to escape water into it for about fortnight. Supplies were obtained in this way from the same volume of escape has had been given in former years of drought. The water then showed signs of falling and in spite of more than doubling the amount escaped for three of four days no water reached the water works at all. Supplies were dependent on the reserves and the tapping of the pools in the river bed. Apparently high winds and drought were causing such rapid evaporation that the sandy bottom was fast drying up and it was not until this had become saturated again that a flush came down. The Canal Department continued to assist by escaping water in large quantities and this has eventually had its effects. The flush has been strong enough to do something to clean out the pools and the stagnant water at the ghats. Arrangements have now been made to bring water more directly to the water works by opening out the old navigation canal. This has been cleaned and will have to be protected from contamination until the rains break out. It seems to be the only certain way of obtaining a regular supply and will save a great deal of the waste which is now occurring owing to hardly one tenth of the water escaped by the Canal Department reaching the water works by the river bed. This heavy call on the canal has of course caused considerable inconvenience and loss to the cultivators. The Agra city, with its few sweet water wells, is dependent to an exceptional degree, on its water works and the situation demanded urgent remedy. During the stringency arrangements were made by the Municipal Board to assist the public in obtaining water from the few sweet wells available. The question of protection against a similar crisis in future years will have to be considered. Again the conditions this year have been absolutely unprecedented. It appears doubtful whether any protection by means of borings in the river bed is possible as the results of previous experiments in this direction have not been satisfactory. It need hardly be added that the executive officer and the water works Superintendent have worked strenuously and devotedly during the crisis in their attempt to find a remedy.

The Government of the United Provinces has set apart an aggregate sum of Rs. 1,42,000 recurring and Rs. 1,11,000 non-recurring for the purpose of female education and the education of the depressed classes during the current financial year.

On the morning of June 7th a recently married young Bengalee girl at Allahabad was burnt to death while working alone in the kitchen during the absence of her mother from home.

The *Indian Daily Telegraph* suggests that Lucknow should have a zoo on the same lines as Calcutta, Bombay, Madras and Bangalore. It says there is ample room in the horticultural gardens for an aviary, for a deer paddock and cages for various wild animals.

The Kana Government have in pursuance of a resolution of the Panna University sanctioned the abandonment of University Regulations regarding the age of candidates for the Matriculation Examination and as such there will in future be no age limit for that examination.

Satyagraha in Mulshipet.

Protest Against Government.

(ASSOCIATED PRESS)

Tata Coy. Agreement.

POONA, June 10.

A meeting of the representatives of 54 villages of Mulshi Peta was held at Shirol on the open grounds in front of Jyotirpeshwar Temple under the presidency of Bapu Sahab Deshpande of Awlas. A resolution protesting against the agreement entered into by the Government with Messrs Tata Company and recording their determination not to accept any compensation for the lands and continue Satyagraha at the end of the first week of November was unanimously passed.

Frontier News.

SIMLA, June 10.

A Communique says:—Waziristan (Wana) Rifles continue to come in steadily if somewhat slowly from Wana Wazirs. Up to 1st June they have handed in 164 Government Rifles 203 tribal rifles and paid in full the fine of Rs. 4,000 imposed upon the tribe. The situation continues quiet owing to lack of rain and consequent shortage of foodstuffs. Tribesmen are in a somewhat more amenable frame of mind than for some time past.

Mahsuds:—In spite of Ramzan parties of hostile Mahsuds continue their guerrilla tactics. A party of them attacked a patrol of the 1-129th Baluchis near Kotkal camp on the 27th May and were driven off with loss. Our casualties were one Indian officer and five Indians other ranks killed. Kotkal camp is six miles northwest of Jandola in a direct line. The picketting troops were fired on two miles Southeast of Pitha Kagbza on the 4th June by some 29 Mahsuds. The men attacked the enemy who immediately retired on a large body of about fifty Mahsuds who in all probability were awaiting the arrival of a convoy. We continued to push the attack and the whole enemy party then retired on Shah Burai village which is about 2½ miles S. S. E. of Pitha Kagbza camp. This village was subsequently shelled by our guns. Enemy casualties are unknown. We lost two Gurkha other ranks of the 26th Gurkhas, killed.

Haidari Koch Camp is about 12 miles to the west of Jandola and the pickets between the camp and Shahur Targi were persistently sniped on the night of 4th and 5th June. Repeated attacks which culminated in hand to hand fighting were made on one of these three pickets by about 200 Mahsuds from 22-30 hours until dawn. The enemy who attacked under cover of fire and used bombs succeeded in getting through the picket wire but were eventually driven out by our men with considerable loss. They were actually seen carrying away five bodies but their total losses must have considerably exceeded this number. Our casualties were four men of the 26th Punjabis wounded. On the same day a convoy proceeding from Jandola to Haidari Koch was sniped one mile west of Jandola. Reinforcements from Jandola pursued the enemy in a north westerly direction and inflicted four casualties on them. One British Officer was slightly wounded and three convoy camels and one mule were killed.

Major General T. G. Matheson commanding the Waziristan Field Force returned to Dera Ismail Khan on the 7th June after visiting Wana Dargai Oba and Haidari Koch on Jandola Wala line of communications.

BANNU.—An enemy party probably consisting of Mahsuds opened fire on a small body of 1-4th Rajputs who were bathing in the Tochi river near Saidgi on the 3rd June. One Indian Officer and Indian other ranks were killed. On the 4th June a convoy was sniped between Mirzail and Saidgi about 11 miles to the west of Bannu. Armoured cars returned fire and sniping ceased.

A Shooting Case.

POONA, June 10.

Sergeant G. A. Coles, accused in the shooting case in his statement before the District Magistrate said that he knew nothing of the accident. He said that he had fired three rounds in the neighbourhood of the place where the man was killed, but missed the deer. Had the boys told him that there was a man there he would have understood it before he had fired. He had seen a man about a mile away to the west. He never saw any man fall. He learnt of the accident three hours later. Near the village of Upalwate some other party, he believed, had fired at a deer, but he was not sure that their interpreter was not cut with them that day. On returning to the Kom station he asked the interpreter to question the two boys to see if they could give any information as to what had occurred. But they knew nothing. From that he concluded it could not have been one of their party who had shot the man. The Counsel for defence and the prosecution Police Officer addressed the Court. The Magistrate intimated that he would give his decision as to whether he framed charges against the accused on Monday.

The recent Government Order on press facilities during the forthcoming Mysore Representative Assembly Sessions has been subjected to severe criticisms in the local press *Truth* after elaborating the disinterested service of the press for Government and public draws pointed attention to the general apathy evinced by Mysore and concludes a lengthy leader in the following words "Nowhere in the civilized world are the representatives of press treated with more indifference nay disrespect than in model Mysore".

It is notified that the Dacca University Act of 1920 shall come into force on the 1st of July 1921.

(Reuter's.)

Trial of War Criminals Concluded.

LONDON, June 4.

LEIPZIG.—Trial of German War criminals came to conclusion to-day when Karl Neumann commander of submarine which sank Hospital Ship *Dover Castle*, was acquitted on ground that he was bound to obey orders of his superior officer.

[illegible]

